

dene vilde faa, og som ikke ret vel kunde savnes, naar der skulde indrømmes Menighederne en bestemt Indflydelse paa Afgørelsen af visse kirkelige Anliggender.

I Henhold til de saaledes af Ministeriet givne Antydninger behandlede Kommissionen Spørgsmaalet om Indførelse af Menighedsraad i Forbindelse med Spørgsmaalet om Ordningen af Kirkens Forfatning, og allerede under Kommissionens indledende Forhandlinger herom faldt der mange Udtalelser til Gunst for Indførelsen af Menighedsraad, ikke frivillige — thi saadanne vare ikke brugelige som Led i en kirkelig Forfatning, der ikke maatte begynde med noget, hvori der var Vilkaarlighed (Beretning om Forhandlingerne S. 7) — men ved Lov indførte Menighedsraad, idet Indførelsen af Menighedsraad kunde antages at ville vække Menighedernes Bevidsthed om, at de havde noget med de kirkelige Sager at gøre, og selve Brugen af Menighedsraadene bidrage til at fremme deres Interesse og skærpe deres Syn for de kirkelige Anliggender (Beretn. S. 8) m. fl. Ogsaa i Bemærkningerne til et af fire af Kommissionens Medlemmer fremsat Forslag om Dannelsen af et repræsentativt Kirkeraad, sammensat af Gejstlige og Lægmand, udtales det (Beretning S. 721), at det vistnok maa erkendes, at Valget for Lægmands Vedkommende medfører store Vanskeligheder, saalænge Menighedsraad som forberedende Trin ikke ere indførte. Naar imidlertid Kommissionen ikke kunde tilraade en almindelig Indførelse af Menighedsraad, var det, saaledes som udtalt i Betænkningen (S. 7), ikke, fordi det havde manglet paa Sympati for denne Institution. Ogsaa ved Behandlingen af flere andre af de Kommissionen forelagte Sager, hvor det havde været Opgaven at muliggøre en Udtalelse fra den enkelte Sognemenighed, havde ikke faa af Kommissionens Medlemmer kun ugerne opgivet at benytte det Organ, der i denne Henseende haves paa de Steder, hvor Menighedsraad ere indrettede, og endnu flere havde beklaget, at denne Institution ikke allerede var tilstede overalt i Kraft af almindelige derom givne Forskrifter. Andre af Kommissionens Medlemmer havde vel ikke kunnet dele denne Beklagelse, fordi de ikke ventede nogen heldbringende Virksomhed af Menighedsraadene, naar deres Indførelse blev en ifølge en Lov nødvendig Foranstaltning, men kun naar de paa hvert enkelt Sted vokse op af en tilstedeværende Trang. Det var dog kun et Mindretal i Kommissionen, der af denne Grund ubetinget maatte fra-

raade Indførelsen af Menighedsraad, medens det overvejende Flertal vel for *Tiden* var kommet til samme Resultat, men ikkun fordi det overhovedet ansaas for det rigtigste at udskyde Spørgsmaalet om Dannelsen af Menighedsraad og disses Virksomhed, indtil Kirken selv gennem sit Organ vilde kunne udtale sig desangaaende.

Som bekendt have de af Kirkekommissionen af 1868 fremsatte Forslag til Ordning af Kirkens Forfatningsforhold ikke nydt Fremme, og heller ikke er der senere gjort Skridt til Menighedsraads Indførelse ad Lovgivningens Vej, før der i Rigsdags-samlingen 1900—01 fremsattes et privat Lovforslag om denne Sag i Folketinget (Folketingst. Sp. 998 ff. og 1557 ff., Tillæg A., Sp. 2201 ff.). I Mellemtiden er der kun en Gang rørt ved Tanken om Menighedsraad — i 1895, da Kjøbenhavns gejstlige Konvent androg hos Ministeriet om, at den Opfordring, der i Cirkulæret af 24de September 1856 var udgaaet fra Ministeriet til Gejstligheden om at tiltræde Dannelsen af Menighedsraad, maatte blive fornyet. I den af Ministeriet i denne Anledning indhentede Betænkning fra det i Henhold til kgl. Resolution af 8de Oktober 1883 oprettede kirkelige Raad udtaltes vel i det hele Sympati for Menighedsraadene, naar disse ikke søgtes fremkaldte uden, hvor der fandtes saadanne Betingelser for dem, at de ikke kom til at staa som en mere eller mindre betydningsløs Form, men som en virkelig Støtte for det kirkelige Livs Fremgang; men da Raadet maatte anse det for beklageligt, om en fornyet Opfordring fra Ministeriet skulde bære lige saa liden Frugt som den tidligere, kunde det ikke tilraade Udstedelsen af en saadan almindelig Opfordring til Præsterne som den, Kjøbenhavns gejstlige Konvent havde ønsket. Ministeriet indskrænkede sig derfor til i et Cirkulære til Biskopperne af 2den Juni 1896 at lægge Sagen i deres Hænder og at overlade det til dem at virke for dens Udvikling paa den Maade og i det Omfang, som de efter Tid og Omstændigheder maatte finde heldigt.

Naar Ministeriet har indledet de Bemærkninger, det nu skal fremsætte til det foreliggende Forslag til Lov om Menighedsraad, med den foran staaende historiske Oversigt over, hvad der hidtil er passeret i denne Sag, er Grunden hertil den,